

IV. Pisownia fonetyczna

Podstawowe znaki pisowni fonetycznej stosowane w *Słowniku frazeologizmów i typowych połączeń wyrazowych w gwarach śląskich*:

Znak	Wartość fonetyczna
ǎ, ǎ	samogłoska wymawiana jako dźwięk pośredni pomiędzy <i>a</i> i <i>o</i>
á	w starszych źródłach litera oznacza jakiegokolwiek <i>á</i> pochylone
ǎ	samogłoska wymawiana jako dźwięk pośredni pomiędzy <i>a</i> i <i>e</i>
ǎ, ǎ	samogłoska wymawiana jako dźwięk pośredni pomiędzy <i>e</i> oraz <i>y</i>
é	w starszych źródłach litera oznacza jakiegokolwiek <i>é</i> pochylone
ô	samogłoska wymawiana jako dźwięk pośredni pomiędzy <i>o</i> i <i>e</i>
û, ô	samogłoska wymawiana jako dźwięk pośredni pomiędzy <i>o</i> i <i>u</i>
ó	w starszych źródłach litera oznacza jakiegokolwiek <i>ó</i> pochylone
ǎ, ǎ, ǎ	samogłoski nosowe o barwie ustnej głosek <i>a</i> , <i>ǎ</i> , <i>ǎ</i>
ę	samogłoska nosowa o barwie ustnej <i>e</i>
ǎ, ǎ	samogłoski nosowe o barwie ustnej głosek <i>é</i> , <i>ǎ</i>
ǎ, ǎ	samogłoski nosowe o barwie ustnej <i>i</i> , <i>y</i>
ǎ	samogłoska nosowa o barwie ustnej <i>o</i>
ǎ, ǎ	samogłoski nosowe o barwie ustnej <i>û</i>
ǎ	samogłoska nosowa o barwie ustnej <i>u</i>
ǎ	niesylabiczna głoska <i>i</i> zapisywana ortograficznie przez <i>j</i>
ǎ	unosowiona głoska <i>ǎ</i>
ǎ	ustna, niesylabiczna głoska <i>u</i> (jak w wyrazie <i>auto</i>)
ł	spółgłoska półotwarta, przedniojęzykowo-zębowa
č, š, ž, ž	spółgłoski dźwięczne, zapisywane ortograficznie jako <i>cz</i> , <i>sz</i> , <i>ż</i> (<i>rz</i>), <i>dź</i>

ř	spółgłoska frykatywna, wymawiana dwufazowo jak <i>r-ż</i>
x	spółgłoska tylnojęzykowa, szczelinowa, bezdźwięczna, zapisywana ortograficznie przez <i>ch</i>
γ	spółgłoska tylnojęzykowa, szczelinowa, dźwięczna
h	w niektórych źródłach litera oznacza głoskę tylnojęzykową, szczelinową, dźwięczną, tj. <i>γ</i>
ŋ	tylnojęzykowa odmianka spółgłoski <i>n</i> (jak w wyrazie <i>bank</i>)
v	spółgłoska wargowo-zębowa, szczelinowa, dźwięczna, ortograficznie zapisywana znakiem <i>w</i>
ʈ, ɖ	dziąsłowe odmianki spółgłosek <i>t, d</i> (jak w wyrazach <i>trzeba, drzewo</i>)

Inne znaki:

- kreska nad literą oznacza pełną palatalność (miętkość) głoski, np. *ḃ, ě, k̄, l̄, ṁ*;
- kreska obok litery oznacza głoski zmiękczone (półpalatalne), np. *t', d', c', s', z'* (jak w wyrazach *tik, dipol, citroen, sinus, zisać itp.*);
- przecinek przed samogłoską 'a oznacza przydech;
- przecinek pod spółgłoską półotwartą oznacza ubezdźwięcznienie głoski.